

805. הנחיות באשר להקפדה על רישום פרטים בתעודות נישואין ובאשר לתיקון פרטים בתעודות נישואין

1. בתקופה האחרונה גדל באופן משמעותי מספר הפניות אל משרדי מחלקות הנישואין במועצות הדתיות לבצע תיקונים שונים בתעודות הנישואין שהוצאו על ידן. לרוב מגיעות הפניות בשל רצונם של אזרחים רבים לממש זכויות אישיות בארצות המוצא של משפחותיהם, ולאור הדרישה של השגרירויות השונות כי הפרטים המופיעים בתעודות הנישואין יהיו תואמים את הפרטים המופיעים בתעודות ציבוריות אחרות, ישראליות או זרות.
2. לאחר דיונים בהם השתתפו נציגי המשרד לשירותי דת, משרד המשפטים, משרד הפנים, בתי הדין הרבניים ומשרד החוץ, גובשו הנחיות בנושא. אנו מבקשים כי כל מחלקות הנישואין תקפדנה על רישום מדויק של פרטי הנרשמים לנישואין בתעודות הנישואין. בנוסף, כאשר נטענת טענה לטעות שנפלה בתעודה – לא תתקנה המועצות הדתיות בעצמן את תעודת הנישואין אלא בהתאם להנחיות דלקמן.
3. נוסף כי המחלקה לנישואין במשרדנו שוקדת בימים אלו על הוצאת תעודת נישואין חדשה בצורתה ובחלק מתכניה.

להלן ההנחיות :

א. הקפדה על רישום פרטים בתעודות נישואין

תעודת נישואין היא תעודה רשמית של מדינת ישראל וככזו עליה לשקף את המידע שהיה בידי רושם הנישואין בעת הוצאתה.

נשוב על הוראות המשרד לשירותי דת לרושמי הנישואין (אשר הופיעו בחוזרי המנכ"ל הקודמים, בין היתר : חוזרי מנכ"ל מס' 87/2, 89/2, 91/2, 91/6, סא/2 ו- סג/1) להקפיד מאוד ברישום הפרטים בתעודת הנישואין באופן שיהיו תואמים במדויק את הפרטים המופיעים בתעודות הזהות של בני הזוג. על רושם הנישואין להעתיק במדויק לתעודת הנישואין של בני הזוג את הפרטים מתוך תעודות הזהות שהציגו לו בני הזוג ולא לשנות דבר, כך למשל : אם בתעודת הזהות מופיע השם : "אבי" – יש להעתיק השם במדויק ולא לשנות ל"אברהם". אם למשל כתוב בתעודת הזהות : "מוריס" – יש להעתיק השם במדויק ולא לעברת את השם ל-"משה".

יצוין כי אי הקפדה על רישום מדויק של הפרטים בתעודת הנישואין - דבר המביא לאי התאמה עם הפרטים המופיעים בתעודת הזהות - יוצרת פעמים רבות אחר כך לבני הזוג בעיות לא פשוטות בעניינים מסוימים, כמו למשל קבלת אזרחות זרה. התוצאה הישירה היא הגשת בקשות רבות לרושמי הנישואין ולמשרד לשירותי דת – לתקן את תעודות הנישואין.

בעת קבלת הפרטים מבני הזוג הנרשמים לנישואין - על רושם הנישואין להקפיד בין היתר אף על ההנחיות הבאות :

א. חשוב ביותר לשאול באופן מפורש את שני בני הזוג לרצונם באשר לשם המשפחה אשר יופיע בתעודת הנישואין כ"שם המשפחה לאחר הנישואין", וזאת בהתאם לסעיף 6(ב) לחוק השמות, התשט"ז-1956. בהתאם לחוק, רק אם אדם החליט לשנות את שם משפחתו והודיע זאת לרושם הנישואין – ייכנס השינוי לתוקפו עם הנישואין. משמעות הדברים היא שכל עוד לא הודיעו בני הזוג באופן מפורש כי הם מעוניינים בשם משפחה אחר – יופיע בתעודת הנישואין שם הנעורים כ"שם המשפחה לאחר הנישואין".

ב. בתום רישום פרטיהם של בני הזוג – יש להדפיס (על נייר רגיל) העתק תעודת נישואין מסוג "טיוטא" ולהעבירה אל בני הזוג על מנת שאלו יאמתו כי הפרטים המופיעים בתעודה מדויקים ותואמים את הפרטים המופיעים בתעודות הזהות. לא למותר לציין, כי על כל פנים, אין להיעתר לבקשה לרישום פרטים בתעודת הנישואין שאינם תואמים את הפרטים המופיעים בתעודת הזהות.

ג. יש להקפיד כי בתיק הנישואין יימצאו צילומים של תעודות הזהות של שני בני הזוג.

ד. לפני הנפקת תעודת הנישואין – ייבדקו ויאומתו הפרטים המופיעים בתעודת הנישואין פעם נוספת ע"י גורם נוסף במועצה הדתית.

ב. תיקון תעודות נישואין

בהתאם להנחיות משרד המשפטים, העיקרון המנחה הוא כי למשרד לשירותי דת ולמועצות הדתיות סמכות לתקן בתעודת הנישואין "טעות סופר" בלבד.

הוראה ישירה ("צו עשה") לשנות דבר מה בתעודה רשמית, לרבות תעודת נישואין, יכולה להינתן רק בידי בג"ץ.

פסקי דין הצהרתיים על דבר מה מן הפרטים המופיעים בתעודת הנישואין יינתנו על ידי בתי המשפט המוסמכים לעניין.

עוד נקבע כי במקום בו ניתן לתקן, לשנות או להוסיף פרטים בתעודה רשמית, יש לעשות זאת באופן שיבהיר לקוראי התעודה כי זוהי תעודה מתוקנת וכי פרטים אלו תוקנו בתעודה במועד מאוחר יותר (וכפי שיפורט להלן).

תיקון טעות סופר בלבד אשר נפלה בעת הוצאת תעודת הנישואין

א. אין לרב רושם הנישואין לתקן, לשנות או להוסיף פרטים בתעודת הנישואין, למעט טעות סופר שנפלה בעת כתיבת התעודה. נבחר כי המדובר על טעות קולמוס בלבד במקרים בהם ברור לחלוטין כי רושם הנישואין טעה בכתיבת הנתונים בתעודת הנישואין כדוגמת: אות חסרה או יתרה, טעות בספרה במספר ת.ז., חיבור שגוי של מילים וכיו"ב. אין המדובר במקרים בהם השאלה האם לתקן את התעודה או לא כרוכה בהפעלת שיקול דעת במידה

כלשהי (למשל : דרישה לשינוי השם המופיע בתעודה – ראה דוגמאות מפורטות להלן).
 תעודת הנישואין צריכה להיות תואמת את הפרטים שהופיעו בתעודת הזהות במועד
 הוצאת תעודת הנישואין. אי לכך כאשר נפלה טעות סופר בתעודת הנישואין וזאת מתוך
 השוואה לפרטים שהופיעו בתעודת הזהות במועד הוצאת תעודת הנישואין – ניתן לתקן
 את תעודת הנישואין.

משמעות הדברים היא שעל רושם הנישואין להשוות את הנתונים המופיעים בתעודת
 הנישואין של הפונה ביחס לנתונים המופיעים בתעודת הזהות שלו (המובאת בפני רושם
 הנישואין ע"י הפונה), וזאת בשים לב למועד הוצאת תעודת הנישואין ומועד הוצאת תעודת
 הזהות (מועד הוצאת תעודת הזהות מופיע בתחתית התעודה). נדגיש כי רק במקרה בו
 תעודת הזהות (שהובאה בפני רושם הנישואין) הונפקה קודם הוצאת תעודת הנישואין
 – רשאי רושם הנישואין להשוות את הנתונים בין התעודות ולתקן במקרים המתאימים,
 כאמור לעיל.

נוסיף כי ניתן לתקן טעות סופר גם כאשר מדובר בתיקון פרטים של נפטר.

דוגמאות :

- (1) תאריך הלידה של אחד מבני הזוג בתעודת הזהות הוא : 5.6.1976 (5 ליוני 1976),
 ובטעות נרשם בתעודת הנישואין : 6.5.1976 (6 למאי 1976) – ניתן לתקן לתאריך
 הנכון המופיע בתעודת הזהות.
- (2) בתעודת הנישואין נפלה טעות במספר תעודת הזהות. כך למשל : מספר תעודת
 הזהות המופיע בתעודת הנישואין הינו : 032455555 בעוד שמספר תעודת הזהות
 הנכון הינו : 032455554 (נפלה טעות בספרה האחרונה) – ניתן לתקן את הספרה
 האחרונה ל-4 (במקום 5).
- (3) בתעודת הנישואין נרשם בטעות : "עופרה" (עם האות ו'), בעוד שהשם שהופיע
 בתעודת הזהות במועד הוצאת תעודת הנישואין היה : "עפרה" (ללא ו') – ניתן
 לתקן לשם הנכון : "עפרה".
 עם זאת, כפי שנוזכר לעיל, במקרה שהשם תוקן בתעודת הזהות ל"עפרה" (ללא
 ו') לאחר הוצאת תעודת הנישואין – אין לתקן, ויש להעביר הבקשה אל מחלקת
 נישואין במשרד לשירותי דת.

ב. יודגש כי בכל מקרה אחר, דהיינו כאשר מדובר בטעות שאיננה "טעות סופר" במובנה
 המצומצם כאמור לעיל (וכן במקרים בהם לרושם הנישואין יש ספק האם בסמכותו
 לתקן) – יש להפנות את בקשת התיקון אל מחלקת נישואין במשרד לשירותי דת, אשר
 תבחן (יחד עם הלשכה המשפטית) – האם ניתן לתקן את התעודה או שמא הפנייה צריכה

להיות מופנית לבית המשפט המוסמך.

בנוסף, וכאמור לעיל, כאשר ידוע כי הפרטים הרלוונטיים תוקנו בתעודת הזהות לאחר הוצאת תעודת הנישואין או במקרה בו לא ניתן לדעת מתי תוקנו הפרטים במרשם האוכלוסין, משום שתעודת הזהות המובאת בפני רושם הנישואין הונפקה לאחר הוצאת תעודת הנישואין – אין לתקן אלא יש להעביר הבקשה אל מחלקת נישואין במשרד לשירותי דת.

דוגמאות בהן אין לתקן ויש להעביר לבדיקת המשרד לשירותי דת :

- 1) כאשר בתעודת הנישואין מופיע שם בעברית, ואילו בתעודת הזהות מופיע השם בלועזית. כך למשל : בתעודת הנישואין מופיע השם "משה" ואילו בתעודת הזהות מופיע השם : "מוריס".
- 2) בתעודת הנישואין מופיע השם "אברהם", ואילו בתעודת הזהות מופיע השם : "אבי".
- 3) בתעודת הנישואין מופיע שם הנעורים (משפחה) של האישה : "מיטלמן" בעוד שבתעודת הזהות שאותה מציגה הפונה מופיע שם הנעורים : "מטרמן".
- 4) כאשר בתעודת הנישואין מופיע השם "עופרה" (עם ו'), והפונה מבקש לתקן את השם ל"עפרה" (ללא ו') כפי שמופיע כיום בתעודת הזהות, אולם ידוע כי השם תוקן בתעודת הזהות ל"עפרה" (ללא ו') – לאחר הוצאת תעודת הנישואין.
- 5) כאשר בתעודת הנישואין מופיע שם אחד בלבד, ואילו בתעודת הזהות מופיעים שני שמות. כך למשל : בתעודת הנישואין מופיע השם "ישראל" ואילו בתעודת הזהות מופיעים שני שמות : " ישראל מאיר".
- 6) בתעודת הנישואין מופיע שם אביו של הבעל : "צבי (הרש)", ואילו הפונה מבקש לתקן את תעודת הנישואין באופן שהשם יופיע כ"הרש" בלבד.
- 7) בתעודת הנישואין מופיע כי מקום המגורים של אימו של הבעל הוא : "ליטא" בעוד שבפועל, לטענת הפונה – היא התגוררה/מתגוררת בישראל.
- 8) בתעודת הנישואין מופיע כי אביה של האישה נפטר (ז"ל), בעוד שלטענת הפונה הוא בחיים.
- 9) בתעודת הנישואין מופיע כי הבעל הינו "ישראל" (ולא לוי/כהן), בעוד שלטענת הפונה הוא "כהן".
- 10) בתעודת הנישואין מופיע כי הבעל נולד ביום : "8.2.1937" בעוד שבתעודת הזהות מופיע כי נולד ביום "23.6.1938". (כלומר ניתן בנקל להבחין כי בתעודת הנישואין מופיע תאריך שונה לגמרי מזה שבתעודת הזהות, ואין המדובר ב"טעות סופר" במובנה המצומצם).

ביצוע התיקון – אופן הנפקת תעודת נישואין מתוקנת

- א. תיקון פרט כלשהו לא יבוצע בתעודת הנישואין המקורית עצמה ולא בכתב יד, אלא יבוצע באמצעות הוצאת העתק מודפס של התעודה אשר בראשה תופיע הכותרת: "תעודת נישואין מתוקנת" ובה יופיעו הפרטים המעודכנים.
- ב. התיקון/השינוי יצוין באופן שיובהר לכל מי שהתעודה תגיע אליו – מהו השינוי. (לדוגמא: אם הטעות הייתה בסדר הספרות בתעודת הזהות - יש להדגיש בפונט גדול יותר את מס' תעודת הזהות המתוקנת).
- ג. התאריך שיירשם בתחתית התעודה המתוקנת – הוא תאריך התיקון (דהיינו תאריך הנפקת התעודה המתוקנת) ולא התאריך הרשום בתעודה המקורית.
- ד. עם הנפקת התעודה המתוקנת – על הפונים (בני הזוג) להשיב לרושם הנישואין את התעודות המקוריות (ככל שהן נמצאות ברשותם). כמו כן על רושם הנישואין לשלוח העתק מתעודת הנישואין המתוקנת אל המשרד לשירותי דת, ולשמור העתק אחד מהתעודה המתוקנת בתיק הנישואין של בני הזוג במועצה הדתית.
- ה. להעתק התעודה המתוקנת בתיק הנישואין - יצרף רושם הנישואין מזכר ובו יצוינו פרטי הבקשה לביצוע התיקון/השינוי, מהות השינויים שבוצעו בפועל והנימוקים לביצוע השינויים.

806. נוהל אישור השתלמויות וימי עיון לעובדי מועצות דתיות

1. **מטרה:** נוהל זה, מטרתו להסדיר את מימון ימי עיון והשתלמויות לעובדי מועצות דתיות באמצעות המועצה הדתית (להלן: המועצה), כדי להאחיד את התנהלות המועצות הדתיות בנושא הוצאת עובדים להשתלמויות מקצועיות והשתתפות הכספית של העובד והמועצה.
2. **הגדרות:**
  - 2.1 "השתלמות" - לימודים בתחום עיסוקו של עובד המועצה לרבות סיוורים מקצועיים, כנסים מקצועיים, ועידות או כל צורת השתלמות אחרת שמתקיימת מטעם המוסד או שקיבלה את הכרתו לעניין נוהל זה, ולמעט לימודים אקדמאיים. לרבות, ימי עיון בנושאים כלליים שאינם בהכרח בתחום עיסוקו הישיר של העובד;
  - 2.2 "קורסי העשרה" – לימודים במוסדות לימוד שהוכרו לצורך גמול השתלמות, בהיקפים שמעבר לקבוע בסעיף 4 להלן ובהיקף של עד 400 שעות לימוד;
  - 2.3 "מוסד" - המשרד לשירותי דת, חבר המועצות הדתיות או כל גוף אחר שמקיים השתלמות המוכרת על ידי אחד מהגופים הנזכרים;
  - 2.4 "עובד מועצה" - עובד מועצה דתית בתקן אשר אושר ע"י המשרד כעובד בתקן ואשר מופיע ברישומי המשרד;
3. **השתתפות המועצה הדתית במימון:** המועצה הדתית רשאית להשתתף בעלות המימון של השתלמות